

Szkoła Podstawowa im. Czesława Wojewody w Lubczy

**Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego
z przedmiotu HISTORIA**

Klasa: VI

II etap edukacyjny

Rok Szkolny 2023/2024

Celem nauczania historii w szkole podstawowej jest zapoznanie uczniów z najważniejszymi wydarzeniami z przeszłości, rozwijanie poczucia więzi z rodziną, narodem, społecznością europejską i światową, kształtowanie postaw moralnych, patriotycznych i obywatelskich, szacunku do własnego państwa i symboli narodowych. Realizacji tych celów służy ocena wiadomości i umiejętności ucznia. Ma ona za zadanie przekazać informację uczniowi, jego rodzicom oraz nauczycielowi, co osiągnął, co zrobił dobrze i ile potrafi.

Ocenię podlegają prace pisemne, wypowiedzi ustne i prace praktyczne, testy w formie online, zadania domowe oraz aktywność na lekcji.

1. Pisemne:

- sprawdziany wiadomości,
- testy
- kartkówki z max. 3 ostatnich lekcji – mogą być nie zapowiadane

2. Ustne: - kilkudzaniowa wypowiedź - udział w dyskusji - prezentacja pracy własnej lub grupy, aktywność na lekcji – 3 plusy – ocena bdb

3. Praktyczne: - wytwory pracy np. prezentacja, album, słownik, praca plastyczna - gromadzenie i segregacja materiałów - posługiwanie się mapą, atlasem, słownikiem, tekstem źródłowym, współpraca w grupie.

4. Ocenię podlegają zadania domowe sprawdzone i ocenione przez nauczyciela.

5. W jednym półroczu uczeń ma prawo zgłosić 2 braki zadań. Po przekroczeniu tej liczby może zostać odpytany na lekcji z treści zadania domowego.

Oceny określające poziom wiadomości i umiejętności – 6, 5, 4, 3, 2, 1. Dodatkowo przed każdą oceną mogą być stawiane znaki „+” lub „-” bardziej różnicujące wiadomości i umiejętności. Uczeń ma prawo 1 raz w półroczu zgłosić brak przygotowania do zajęć bez podania przyczyny. Należy to zrobić przed rozpoczęciem lekcji. Prawo to nie dotyczy lekcji, na której przeprowadzane są zapowiedziane sprawdziany. Brak przygotowania do zajęć (brak pracy domowej, zeszytu, brak opanowania materiału z trzech poprzednich lekcji) będzie odnotowane w dzienniku lekcyjnym poprzez wpis np.- nieprzygotowany. Uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnić braki, termin uzupełnienia dłuższej nieobecności uczeń ustala z nauczycielem.

Temat lekcji	Ocena	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo	Ocena celująca	Podstawa
--------------	-------	-------------------	-------------	--------------	----------------	----------

	dopuszczająca			dobra		programowa
DZIAŁ I. EUROPA I ŚWIAT W XVI WIEKU						
1. Wielkie odkrycia geograficzne Zagadnienia 1. Przyczyny odkryć geograficznych. 2. Podróże Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana.	<ul style="list-style-type: none"> • znadateę: 1492; • zna sylwetki i dokonania Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana; • wskazuje na mapie trasy podróży K. Kolumba, V. da Gamy, F. Magellana 	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie: jedwabny szlak; • wyjaśnia pochodzenie terminu <i>Indianie</i>; • zna znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie wprowadzenia nowego typu statków dla odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposoby podróżowania na przestrzeni wieków, dostrzegając zmiany 	VIII.1) 2)
2. Konsekwencje wielkich odkryć geograficznych Zagadnienia	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: konkwistador, Nowy Świat, kolonia; 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia skutki gospodarcze, społeczne i polityczne odkryć 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o dokonaniach Inków i Azteków 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zmiany, które zaszły w Europie i Nowym Świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie zmian wprowadzonych przez 	VIII. 1) 2)

<p>1. Plemiona zamieszkujące Amerykę w okresie prekolumbijskim.</p> <p>2. Podboje konkwistadorów.</p> <p>3. Skutki odkryć geograficznych dla Europy i Nowego Świata.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa, które były najważniejszymi kolonizatorami; • wskazuje na mapie tereny odkryte w XV i XVI wieku 	<p>geograficznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia rośliny przywiezione do Europy przez odkrywców 		<p>w wyniku odkryć geograficznych</p>	<p>odkrywców na podbitych terenach, wskazuje ich pozytywy i negatywy</p>	
<p>3. Kultura odrodzenia we Włoszech</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Narodziny nowych idei we Włoszech.</p> <p>2. Cechy renesansu.</p> <p>3. Mistrzowie odrodzenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: renesans, odrodzenie, człowiek renesansu; • wymienia najwybitniejszych twórców włoskiego renesansu; • wskazuje na mapie Włochy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie termin humanizm; • wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła, Leonarda da Vinci i Rafaela 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny narodzin renesansu we Włoszech 	<ul style="list-style-type: none"> • na wybranym przykładzie omawia cechy sztuki renesansowej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sztukę renesansu i średniowiecza; • wskazuje podobieństwa między sztuką renesansu i starożytności 	IX.1)
<p>4. Humanizm w Europie i przewrót kopernikański</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kto i kiedy udoskonalił 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje sylwetki Mikołaja Kopernika 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przełomowe 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje zmiany, które 	IX.1)

<p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upowszechnienie druku. 2. Przewrót kopernikański. 3. Erazm z Rotterdamu i jego poglądy. 	<p>wynalazek druku (ruchoma czcionka drukarska);</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejszych humanistów XVI-wiecznej Europy 	<p>i Erazma z Rotterdamu</p>	<p>upowszechnienia druku dla rozwoju kultury;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia odkrycie Mikołaja Kopernika 	<p>znaczenie odkrycia Mikołaja Kopernika</p>	<p>zaszły w XV i XVI wieku, i dostrzega ich wpływ na życie ludzi</p>	
<p>5.Reformacja</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny reformacji. 2.Sytuacja Kościoła katolickiego w Niemczech. 3.Wystąpienie Marcina Lutra. 4. Jan Kalwin i jego poglądy. 5.Wojny religijne. 6.Powstanie anglikanizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wskazać datę początku reformacji; • zna dokonania Marcina Lutra; • rozumie pojęcia: reformacja, anglikanizm, protestantyzm, luteranizm, kalwinizm; • wskazuje na mapie państwa, w których doszło do 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy doszło do: powstania anglikanizmu, podpisania pokoju w Augsburgu, nocy św. Bartłomieja; • zna dokonania Jana Kalwina i działania Henryka VIII związane z reformacją; • rozumie pojęcie tolerancji religijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny reformacji; • przedstawia skutki reformacji; • opisuje wojny religijne oraz ich skutki 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega i wymienia różnice pomiędzy katolicyzmem i protestantyzmem; • dostrzega różnorodność przyczyn reformacji i różny jej przebieg w zależności od państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny wojen religijnych; • wskazuje zmiany, które zaszły w Europie w związku z reformacją 	<p>IX.2)</p>

	reformacji					
6. Reforma katolicka Zagadnienia 1.Sobór w Trydencie i jego postanowienia. 2.Działalność inkwizycji. 3.Jezuici i ich działanie. 4.Skutki dwóch reform chrześcijaństwa.	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy i gdzie odbył się sobór reformujący Kościół; • rozumie pojęcia: sobór, jezuita, kontrreformacja, reforma katolicka 	<ul style="list-style-type: none"> • zna najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego; • przedstawia działalność sądów kościelnych i jezuitów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zmiany, które nastąpiły w Kościele katolickim po soborze 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie skutki dwóch reform chrześcijaństwa; • omawia wpływ reform na zmiany w funkcjonowaniu Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację w Kościele katolickim przed soborem i po jego reformach 	IX.3)
Lekcja powtórzeniowa. Europa i świat w XVI wieku Zagadnienia 1.Wielkie odkrycia geograficzne i ich konsekwencje. 2. Humanizm i przewrót kopernikański; renesans i jego twórcy.	<ul style="list-style-type: none"> • omawia najważniejsze wydarzenia XVI wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia dzieła renesansu, zna najważniejszych twórców tego okresu; • wyjaśnia pojęcia: renesans, humanizm, odkrycia geograficzne, kolonie, reformacja, reforma trydencka, 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny i skutki: reformacji, reformy katolickiej, odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia przełomowy charakter:udoskonalenia druku, ustaleń Mikołaja Kopernika, odkrycia Ameryki, wystąpienia Marcina Lutra 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje początek nowożytności z poprzednimi epokami, omawia zmiany, które zaszły w XVI wieku; • dostrzega wpływ starożytności na 	VIII.1) 2) IX.1) 2) 3)

3.Reformacja i reforma katolicka.		kontrreformacja			sztukę i postrzeganie świata w renesansie	
Sprawdzian 1. Europa świat w XVI wieku						
DZIAŁ II. POLSKA W XVI WIEKU						
7. Polska i Litwa pod rządami ostatnich Jagiellonów Zagadnienia 1.Wojny Polski z państwem moskiewskim. 2. Likwidacja państwa zakonnego i powstanie Prus Książęcych. 3.Włączenie Mazowsza do Korony. 4. Powstanie floty bałtyckiej.	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie ziemie, którymi władali Jagiellonowie; • wymienia ostatnich władców z dynastii Jagiellonów; • rozumie określenie: hołd pruski; • zna datę hołdu pruskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje początek wojny z państwem moskiewskim; • wyjaśnia okoliczności powstania floty na Bałtyku 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, w jaki sposób doszło do likwidacji państwa zakonnego; • zna postanowienia traktatu pokojowego zawartego w Krakowie w 1525 roku 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i rozumie przyczyny wojen z państwem moskiewskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia położenie międzynarodowe Polski za ostatnich Jagiellonów 	IX.4) 5)
8. Kształtowanie się	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zasadę 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wskazać 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje 	IX.4)

<p>demokracji szlacheckiej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Konstytucja nihil novi i jej znaczenie.</p> <p>2. Funkcjonowanie sejmu.</p> <p>3. Szlachta i jej państwo.</p>	<p>nihil novi, demokracja szlachecka, sejm walny, izba poselska, izba senatorska, magnat, pospolite ruszenie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa wiek, w którym ukształtował się sejm 	<p>powstaniu demokracji szlacheckiej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o funkcjonowaniu sejmu; • wskazuje, czym szlachta różniła się od innych stanów 	<p>jednomyślności w pracy sejmu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie szlachty w państwie 	<p>konsekwencje demokracji szlacheckiej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny przewagi politycznej szlachty w Polsce 	<p>demokrację szlachecką z innymi formami sprawowania władzy</p>	
<p>9. Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Przyczyny zawarcia unii.</p> <p>2. Unia lubelska i jej postanowienia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: unia realna, Rzeczpospolita Obojga Narodów; • wie, kiedy doszło do zawarcia unii realnej; • wiąże postać Zygmunta Augusta 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia postanowienia unii lubelskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny zawarcia unii polsko-litewskiej; • wymienia i rozumie skutki unii 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie różne oceny unii ze strony Polaków i Litwinów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje charakter unii realnej i unii personalnej; • ocenia zawarcie unii z perspektywy polityki zagranicznej 	IX.8)

	<p>z unią w Lublinie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów 				i wewnętrznej	
<p>10. Rzeczpospolita monarchią elekcyjną</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Zasady wolnej elekcji. 2. Wybór Henryka Walezego na króla Polski. 3. Stefan Batory drugim królem elekcyjnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: wolna elekcja, sejm elekcyjny, artykuły henrykowskie, pacta conventa, Akademia Wileńska; • wymienia dwóch pierwszych władców elekcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady wolnej elekcji; • wie, gdzie odbywały się wolne elekcje; • omawia rządy dwóch pierwszych władców elekcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie artykułów henrykowskich i pacta conventa dla ograniczenia władzy królewskiej; • rozumie znaczenie propagandy w czasie wolnej elekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wady i zalety elekcyjnego oboru władcy 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje monarchię elekcyjną z monarchią dziedziczną 	X.2) 3)
<p>11. Gospodarka Rzeczypospolitej w XVI wieku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: pańszczyzna, folwark, „spichlerz 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, dlaczego w Rzeczypospolitej rozwinęła się 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje znaczenie Gdańska dla 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia wpływ handlu zbożem na 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi uzasadnić znaczącą rolę 	IX.6)

<p>Zagadnienia</p> <p>1. Handlowe związki Rzeczypospolitej z Europą Zachodnią.</p> <p>2. Folwarki szlacheckie i pańszczyzna.</p> <p>3. Polskie monety.</p>	<p>Europy”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, jaką monetę biła Rzeczpospolita w XVI wieku; • pokazuje na mapie Gdańsk 	<p>produkcja zboża i handel tym towarem;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, co Rzeczpospolita eksportowała i importowała 	<p>polskiej gospodarki</p>	<p>położenie chłopów i wzrost roli gospodarczej szlachty</p>	<p>szlachty w gospodarce polskiej</p>	
<p>12. Rzeczpospolita wielu narodów i religii</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Narody i religie Rzeczypospolitej Obojga Narodów.</p> <p>2. Tolerancja religijna w Rzeczypospolitej.</p> <p>3. Lwów – miasto wielu religii.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia narody zamieszkujące Rzeczpospolitą; • wskazuje na mapie tereny zamieszkane przez Polaków, Litwinów, Rusinów, Niemców; • wymienia religie i wyznania XVI-wiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> • na przykładzie Lwowa omawia koegzystencję różnych narodów; • rozumie pojęcie: konfederacja warszawska, zna datę podpisania tego dokumentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, dlaczego w Rzeczypospolitej mieszkało wiele mniejszości narodowych; • omawia przyczyny i skutki tolerancji religijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie konfederacji warszawskiej dla tolerancji religijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację protestantów w Rzeczypospolitej i Europie 	<p>X. 1)</p>

	Rzeczypospolitej					
13. „Złoty wiek” kultury polskiej Zagadnienia 1. Język polski w piśmie. 2. Polscy twórcy renesansowi. 3. Zamość – renesansowe miasto idealne.	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kim byli i z czego zasłynęli Mikołaj Rej, Jan Kochanowski, Andrzej Frycz Modrzewski; • omawia renesansowy charakter Zamościa; • rozumie pojęcie „złoty wiek kultury polskiej” 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przykłady zmian zachodzących w Polsce w okresie renesansu: rozwój polszczyzny i alfabetu polskiego, powstawanie budowli renesansowych, szerzenie idei humanizmu i renesansu na uniwersytetach 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ podróży, powstawania uniwersytetów i upowszechnienia druku na zmiany w polskiej kulturze; • wskazuje cechy renesansu na przykładzie ratusza w Zamościu, Wawelu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia, dlaczego w odniesieniu do Zamościa używa się określenia „miasto idealne” 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje renesans w Polsce i Europie 	IX. 7)
Lekcja powtórzeniowa. Polska w XVI wieku Zagadnienia 1. Polska pod rządami ostatnich Jagiellonów.	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuację gospodarczą Polski w XVI wieku; • wymienia narody, religie i wyznania Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rządy dwóch ostatnich Jagiellonów; • opisuje mechanizmy wolnej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przyczyny i skutki unii lubelskiej; • wskazuje przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia rozwój gospodarczy Polski i tolerancję religijną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy Polski w XVI wieku i analizuje zachodzące w niej 	IX. 4) 5) 6) 7) 8) X. 1) 2) 3)

2. Szlachta przejmuje rządy w Polsce. 3. Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów. 4. Pierwsze wolne elekcje. 5. Kultura, gospodarka, religie w Rzeczypospolitej Obojga Narodów.	Obojga Narodów	elekcji	nazywania XVI stulecia „złotym wiekiem” kultury polskiej		przemiany	
Sprawdzian 2. Polska w XVI wieku						
DZIAŁ III. EUROPA I POLSKA W XVII WIEKU						
14. Monarchia absolutna we Francji Zagadnienia 1. Narodziny absolutyzmu. 2. Ludwik XIV i jego rządy. 3. Francja staje się mocarstwem. 4. Wersal – siedziba Króla Słońce.	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Król Słońce, monarchia absolutna, Wersal, etykieta; wie, kiedy panował Ludwik XIV 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia słowa „Państwo to ja”; opowiada o drodze Francji do pozycji mocarstwa 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia cechy monarchii absolutnej 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie i uzasadnia rolę Ludwika XIV w tworzeniu potęgi Francji; wyjaśnia, dzięki czemu Francja stała się potęgą w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje demokrację szlachecką z monarchią absolutną 	XII.1)

<p>15. Anglia na drodze ku monarchii parlamentarnej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Konflikt króla z Parlamentem. 2. Wojna domowa. 3. Anglia republiką. 4. Wspaniała Rewolucja. 5. Powstanie Wielkiej Brytanii i jej ustrój.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy doszło do rewolucji w Anglii; • rozumie pojęcia: purytanie, Wspaniała Rewolucja, <i>Deklaracja praw</i>; • zna postać Olivera Cromwella; • wie, kiedy doszło do: konfliktu króla z Parlamentem, Wspaniałej Rewolucji, unii Anglii i Szkocji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zmiany zachodzące w Anglii, gdy była republiką; • rozumie zasadę „król panuje, ale nie rządzi” 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, dlaczego doszło do konfliktu króla z Parlamentem, wskazuje skutki tego sporu 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o powstaniu Wielkiej Brytanii; • charakteryzuje ustrój Wielkiej Brytanii 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób sprawowania rządów w Wielkiej Brytanii XVII wieku i demokrację szlachecką 	<p>XII.1)</p>
<p>16. Początki panowania Wazów i wojny z Rosją</p> <p>Zagadnienia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie: Zygmunta III Wazy, Władysława IV Wazy, Dymitra 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak zakończyła się unia personalna Polski i Szwecji; 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny i skutki interwencji 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega i omawia konsekwencje unii ze Szwecją, 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej 	<p>XI.1) 4)</p>

<p>1. Objęcie polskiego tronu przez Zygmunta III Wazę.</p> <p>2. Dymitr Samozwaniec i interwencja polska w Rosji.</p> <p>3. Zajęcie Kremla przez Polaków.</p> <p>4. Pokój w Polanowie.</p>	<p>Samozwańca;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwo, z którym Polska zawarła unię personalną z chwilą powołania na tron Zygmunta III Wazy; • rozumie pojęcia: samodzierżawie, wielka smuta, dymitriada, Kreml, husaria; • zna daty: 1610, 1612, 1634 	<ul style="list-style-type: none"> • zna okoliczności objęcia tronu Rzeczypospolitej przez dynastię Wazów; • wskazuje na mapie zmiany granicy po pokoju polanowskim 	<p>polskiej w Rosji</p>	<p>porównuje ją z unią lubelską</p>	<p>za rządów Zygmunta III Wazy</p>	
<p>17. Powstanie kozackie</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Kolonizacja Ukrainy.</p> <p>2. Kozacy i ich życie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Kozacy, rejestr kozacki, ugoda w Perejasławiu; • zna postać 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg powstania kozackiego; • wskazuje na mapie bitwy, które 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny wybuchu powstania kozackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie ugody w Perejasławiu; • zna skutki rozejmu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny sukcesu powstania; • wskazuje 	<p>XI.2) 4)</p>

3. Przyczyny wybuchu powstania kozackiego. 4. Powstanie Chmielnickiego.	Bohdana Chmielnickiego	stoczono podczas powstania		w Andruszowie	przyczyny i skutki zblżenia się Kozaków i Rosji	
18. Wojny Rzeczypospolitej ze Szwecją Zagadnienia 1. Przyczyny wojen polsko-szwedzkich. 2. „Potop”. 3. Walka ze Szwedami. 4. Pokój w Oliwie.	<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie: Jana Kazimierza, Augustyna Kordeckiego, Stefana Czarnieckiego; • zna pojęcia: potop, hetman; • wie, co wydarzyło się w 1655 i w 1660 roku 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje przebieg wojen polsko-szwedzkich; • omawia postanowienia pokoju w Oliwie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny konfliktu między Polską a Szwecją; • rozumie znaczenie udanej obrony Jasnej Góry 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie pokoju w Oliwie dla stosunków polsko-szwedzkich 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie dążenie do opanowania Bałtyku przez państwa nad nim leżące 	XI.1) 3) 4)
19. Kryzys Rzeczypospolitej w połowie XVII wieku Zagadnienia	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: liberum veto, „złota wolność”, rokosz, królewęża 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia skutki gospodarcze i polityczne wojen w XVII wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i omawia demograficzne skutki wojen XVII-wiecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie upadku gospodarczego Rzeczypospolitej dla funkcjonowania 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie wpływ „złotej wolności” na sytuację polityczną w 	XI.5)

1. Kryzys gospodarczy. 2. Kryzys polityczny. 3. Liberum veto i jego skutki. 4. „Złota wolność” i jej skutki.				państwa	Rzeczypospolitej w XVII wieku	
20. Wojny Rzeczypospolitej z Turcją Zagadnienia 1. Przyczyny wojen polsko-tureckich. 2. Traktat w Buczaczu. 3. Bitwa pod Chocimiem. 4. Bitwa pod Wiedniem.	<ul style="list-style-type: none"> • zna sylwetkę i dokonania Jana III Sobieskiego; • wie, kiedy miały miejsce bitwy pod Chocimiem i pod Wiedniem oraz jaki był ich rezultat; • rozumie pojęcia: haracz, odsiecz wiedeńska; • wskazuje na mapie miejsca bitew z Turkami 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg wojen polsko-tureckich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny wojen polsko-tureckich; • rozumie znaczenie bitwy pod Wiedniem 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie traktatu w Buczaczu, rozumie, dlaczego nazywano go haniebnym; • omawia okoliczności, w których Polacy ruszyli na odsiecz Wiedniowi; • rozumie znaczenie odsieczy dla pozycji Polski w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano „Lwem Lechistanu” 	XI.1) 4)
21. Barok i kultura XVII wieku w Europie	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przykłady sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przyczyny 	XI.6)

<p>i Rzeczypospolitej</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cechy baroku w sztuce. 2. Kościół i władcy – mecenasi barokowej sztuki. 3. Architektura baroku. 4. Sarmatyzm. 5. Początki nietolerancji religijnej. 	<p>barokowej w architekturze, malarstwie i rzeźbie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: barok, sarmatyzm, wie, jakiego dotyczyły okresu; • opowiada o stylu życia szlachty w okresie baroku 		<p>baroku dla Kościoła katolickiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia początki nietolerancji religijnej w Polsce, wskazuje jej przyczyny 	<p>kulturą baroku w Europie i w Rzeczypospolitej</p>	<p>różnic pomiędzy kulturą baroku w Europie i w Rzeczypospolitej</p>	
<p>Lekcja powtórzeniowa. Europa i Polska w XVII wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Monarchia parlamentarna i monarchia absolutna w Europie. 2. Wojny Rzeczypospolitej w XVII wieku. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze wydarzenia XVII wieku; • zna postacie władców i wodzów polskich w XVII wieku; • wie, kim byli Ludwik XIV 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o przebiegu wojen toczonych przez Rzeczypospolitej w XVII wieku; • przedstawia przejawy kryzysu na ziemiach polskich w XVII wieku; • omawia sztukę 	<ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny i skutki najważniejszych wydarzeń XVII wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny klęsk i zwycięstw Rzeczypospolitej w XVII wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje ustrój Rzeczypospolitej z systemami we Francji i w Anglii w XVII wieku 	<p>XI. 1) 2) 3) 4) 5) 6) XII. 1)</p>

3. Barok i sarmatyzm.	i Oliver Cromwell	barokową na wybranych przykładach, omawia kulturę sarmacką; • opisuje monarchię absolutną we Francji i parlamentarną w Anglii, wymienia postacie i wydarzenia związane z kształtowaniem się tych ustrojów				
Sprawdzian 3. Europa i Polska w XVII wieku						
DZIAŁ IV. EUROPA I ŚWIAT W XVIII WIEKU						
22. Kultura oświecenia Zagadnienia 1. „Stulecie światel”.	• rozumie pojęcia: „stulecie światel”, <i>Wielka encyklopedia</i>	• zna sylwetki i dokonania: J.J. Rousseau, Woltera,	• rozumie znaczenie wprowadzenia obowiązkowego	• analizuje absolutyzm oświecony i dostrzega jego	• rozumie znaczenie oświecenia dla postrzegania	XII.2) 3)

<p>2. <i>Wielka encyklopedia francuska.</i></p> <p>3. Absolutyzm oświecony.</p> <p>4. Rozwój szkolnictwa i odkrycie dziecka.</p> <p>5. Rozwój gospodarki, nauki i techniki.</p>	<p><i>francuska,</i></p> <p>manufaktura,</p> <p>trójpodział władz,</p> <p>absolutyzm oświecony;</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje wynalazki oświecenia 	<p>Monteskusza;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje cechy kultury oświecenia, umieszcza ten okres na osi czasu 	<p>szkolnictwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia koncepcję trójpodziału władz Monteskiusza 	<p>wpływ na funkcjonowanie państwa</p>	<p>świata</p>	
<p>23. Prusy, Austria, Rosja – absolutyzm oświecony</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Armia pruska.</p> <p>2. Reformy Fryderyka II.</p> <p>3. Austria Józefa II.</p> <p>4. Rosja za Piotra I.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Prusy, Rosję i Austrię; • wyjaśnia pojęcia: absolutyzm oświecony, imperator; • wymienia XVIII-wiecznych władców, którzy wprowadzili zmiany w Rosji, Prusach i Austrii 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia reformy przeprowadzone w Rosji, Prusach i Austrii, wskazuje ich twórców 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na przykładzie sąsiadów Rzeczypospolitej, na czym polegał absolutyzm oświecony w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie reform gospodarczych i wojskowych przeprowadzonych w państwach ościennych 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób sprawowania władzy w Rzeczypospolitej i u jej sąsiadów 	<p>XII.4)</p>

<p>24. Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osadnicy w Ameryce. 2. Stosunki między Anglią a koloniami. 3. Herbatka bostońska. 4. Wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych. 5. Polacy w walce o niepodległość Stanów Zjednoczonych. 6. Konstytucja Stanów Zjednoczonych. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: herbatka bostońska, <i>Deklaracja niepodległości</i>, konstytucja; • wie, kiedy została podpisana <i>Deklaracja niepodległości</i>, tłumaczy, dlaczego ten dzień jest świętem narodowym w Stanach Zjednoczonych; • wymienia Polaków walczących o niepodległość USA; • zna postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o stosunkach między Anglią i koloniami; • rozumie, dlaczego Kościuszko i Pułaski są bohaterami dla Amerykanów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny wybuchu wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych; • omawia system sprawowania władzy w Stanach Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice w systemie sprawowania władzy w państwach europejskich i w Stanach Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego Stany Zjednoczone były pierwszym krajem, który wprowadził idee oświecenia w praktyce 	<p>XIV.1) 2) 3)</p>
--	--	---	--	---	--	-------------------------

	Jerzego Waszyngtona i Benjamina Franklina					
25. Wielka Rewolucja Francuska Zagadnienia 1. Przyczyny rewolucji we Francji. 2. Wybuch rewolucji – zdobycie Bastylia. 3. Powstanie monarchii konstytucyjnej. 4. Proces i ścięcie króla Ludwika XVI.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: stan trzeci, Bastylia, monarchia konstytucyjna, <i>Deklaracja praw człowieka i obywatela</i>; • wie, kiedy we Francji: wybuchła rewolucja, powstała monarchia konstytucyjna; • zna postacie Ludwika XVI i Marii Antoniny 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia stany społeczne we Francji rządzonej przez Ludwika XVI, omawia ich rolę w państwie; • wyjaśnia okoliczności powstania monarchii konstytucyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny rewolucji we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje monarchię absolutną z monarchią konstytucyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wpływ idei oświecenia na wybuch rewolucji we Francji 	XV.1) 2)

<p>26. Francja republiką</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Wojna w obronie rewolucji. 2. Terror jakobiński. 3. Obalenie rządów jakobinów. 4. Bilans rewolucji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: terror jakobiński, wielki terror, gilotyna, Marsylianka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia okoliczności wybuchu wojny Francji z sąsiadami; • charakteryzuje Francję jako republikę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny obalenia jakobinów; • przedstawia skutki rewolucji we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i przedstawia zmiany społeczne, jakie zaszły we Francji podczas rewolucji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ idei oświecenia na rewolucję we Francji; • ocenia skutki rewolucji 	<p>XV.1) 2)</p>
<p>Lekcja powtórzeniowa.</p> <p>Europa i świat w XVIII wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Monarchie absolutyzmu oświeconego. 2. Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki. 3. Wielka Rewolucja Francuska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie: Fryderyka II Hohenzollerna, Józefa II Habsburga, Piotra I Wielkiego, Jerzego Waszyngtona, Tadeusza Kościuszki, Kazimierza Pułaskiego, Benjamina Franklina 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje monarchie absolutyzmu oświeconego 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny, przebieg i skutki walki o niepodległość Stanów Zjednoczonych; • omawia przyczyny, przebieg i skutki rewolucji we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ oświecenia na funkcjonowanie państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wpływ filozofii oświecenia na zmiany zachodzące w Europie i na świecie 	<p>XII. 2) 3) 4) XIV. 1) 2) 3) XV. 1) 2)</p>

Sprawdzian 4. Europa i świat w XVIII wieku						
DZIAŁ V. POLSKA W XVIII WIEKU						
27. Rzeczpospolita w okresie kryzysu – czasy saskie Zagadnienia 1. Unia personalna Rzeczypospolitej i Saksonii. 2. Wojna północna. 3. Uzależnienie Rzeczypospolitej od Rosji. 4. Walka o tron. 5. Anarchia czasów saskich. 6. Próby reform w Rzeczypospolitej.	<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie Augusta II Mocnego, Stanisława Leszczyńskiego i Augusta III Sasa; • rozumie pojęcia: traktat trzech czarnych orłów, Collegium Nobilium, anarchia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia powiedzenia: „od Sasa do Lasa”, „za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa”; • wskazuje próby reform w Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, dlaczego doszło do objęcia polskiego tronu przez dynastię Wettinów; • omawia skutki wojny północnej dla Rzeczypospolitej; • wymienia trudności Rzeczypospolitej spowodowane wojną północną i rządami Sasów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy uzależnienia Rzeczypospolitej od Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia skutki rządów Sasów oraz konsekwencje podporządkowania Rzeczypospolitej Rosji 	XIII.1) 2) 3) 4)
28. Ostatnia wolna elekcja i I rozbiór Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Szkoła Rycerska, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wybór Stanisława 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia sposoby ingerencji Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia sytuację 	XVI.1) 2) XVII. 1)

<p>Zagadnienia</p> <p>1. Elekcja Stanisława Poniatowskiego i jego pierwsze reformy.</p> <p>2. Stosunki Rzeczypospolitej z Rosją.</p> <p>3. Konfederacja barska.</p> <p>4. I rozbiór Rzeczypospolitej.</p>	<p>konfederacja barska, I rozbiór Rzeczypospolitej, Familia, prawa kardynalne;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa biorące udział w I rozbiórce Rzeczypospolitej, wskazuje utracone ziemie, zna datę traktatu rozbiorowego; zna postacie Stanisława Augusta Poniatowskiego i Tadeusza Rejtana 	<p>Poniatowskiego na króla Rzeczypospolitej;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia reformy wprowadzone przez Poniatowskiego; opowiada o konfederacji barskiej 	<p>I rozbiór Rzeczypospolitej</p>	<p>w sprawie Rzeczypospolitej i ich konsekwencje</p>	<p>polityczną Polski w czasie pierwszych lat rządów Stanisława Augusta</p>	
<p>29. Reformy stanisławowskie</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym były: Rada 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia próby reform podjęte przez 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie zmian 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie i uzasadnia 	<p>XVI.1) 5)</p>

<p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Próby reform. 2. Odrodzenie kulturalne. 3. Zmiany w Warszawie. 4. Ożywienie gospodarcze. 	<p>Nieustająca, Komisja Edukacji Narodowej, Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych; • rozpoznaje Łazienki Królewskie w Warszawie</p>	<p>Stanisława Poniatowskiego; • opisuje zmiany w Warszawie, zna najważniejsze budynki wzniesione w okresie rządów Stanisława Augusta</p>	<p>w gospodarce i ich konsekwencje</p>	<p>w Rzeczypospolitej stanisławowskiej</p>	<p>zmiany w edukacji za rządów Poniatowskiego</p>	
<p>30. Sejm Wielki i Konstytucja 3 maja</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sejm Wielki. 2. Stronnictwa na sejmie. 3. Konstytucja 3 maja. 	<p>• rozumie pojęcie: Sejm Wielki; • wie, kiedy zwołano sejm i uchwalono konstytucję</p>	<p>• omawia okoliczności powstania Sejmu Wielkiego; • przedstawia stronnictwa sejmowe i ich poglądy; • omawia postanowienia Konstytucji 3 maja</p>	<p>• omawia wpływ konstytucji na funkcjonowanie państwa</p>	<p>• rozumie i uzasadnia znaczenie konstytucji dla funkcjonowania państwa</p>	<p>• porównuje założenia ustrojowe Rzeczy pospolitej i Stanów Zjednoczonych zapisane w konstytucjach tych krajów</p>	<p>XVI. 1) 3)</p>

<p>31. Wojna w obronie konstytucji i II rozbiór Rzeczypospolitej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Wojna polsko-rosyjska w 1792 roku.</p> <p>2. II rozbiór Rzeczypospolitej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie: konfederacja targowicka; • wie, kiedy doszło do wojny polsko-rosyjskiej w obronie Konstytucji 3 maja oraz do konfederacji targowickiej; • wymienia państwa biorące udział w II rozbiórce Rzeczypospolitej; • wskazuje na mapie ziemie utracone przez Rzeczpospolitą w wyniku 	<ul style="list-style-type: none"> • zna postać Józefa Poniatowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przyczyny i skutki konfederacji targowickiej; • wskazuje znaczenie II rozbioru dla sytuacji gospodarczej Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ Rosji na sytuację w Rzeczypospolitej, omawia znaczenie konfederacji targowickiej dla II rozbioru 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje postawę króla wobec konfederacji targowickiej 	<p>XVI.4)</p> <p>XVII.1)</p>
---	--	--	--	---	---	------------------------------

	II rozbioru					
32. Powstanie kościuszkowskie i upadek Rzeczypospolitej Zagadnienia 1. Wybuch powstania kościuszkowskiego. 2. Walki w Warszawie i Wilnie. 3. Uniwersał połaniecki. 4. Współpraca Rosji i Prus przy tłumieniu powstania. 5. III rozbiór Rzeczypospolitej. 6. Czy Rzeczpospolita musiała upaść?	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy doszło do wybuchu powstania kościuszkowskiego i III rozbioru Rzeczypospolitej; • zna postacie Tadeusza Kościuszki i Jana Kilińskiego; • rozumie pojęcia: uniwersał połaniecki, insurekcja, kosynierzy 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o przebiegu powstania kościuszkowskiego; • wymienia główne bitwy insurekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny wybuchu i skutki powstania kościuszkowskiego; • rozumie przyczyny klęski powstania i upadku Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie uniwersału połanieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia szanse na powodzenie powstania kościuszkowskiego 	XVII. 1) 2) 3)
Lekcja powtórzeniowa. Polska w XVIII wieku Zagadnienia	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: ostatniej wolnej elekcji, rozbiorów, uchwalenia 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuację w Rzeczypospolitej pod rządami dynastii Wettinów; 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego; 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wpływy państw ościennych i przejmowanie przez nie kontroli 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje różne postawy wobec prób ocalenia 	XIII 1) 2) 3) 4) XVI 1) 2) 3) 4) 5)

<p>1. Rzeczpospolita pod rządami Wettinów.</p> <p>2. Rzeczpospolita za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego.</p> <p>3. Konstytucja 3 maja i powstanie kościuszkowskie – próby ratowania niepodległości Rzeczypospolitej.</p>	<p>konstytucji, powstania kościuszkowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia reformy Stanisława Augusta Poniatowskiego; • opowiada o próbach zachowania niezależności i o walce o niepodległość (o Konstytucji 3 maja i o powstaniu kościuszkowskim) 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny i skutki rozbiorów 	<p>nad Rzeczpospolitą</p>	<p>niepodległości Rzeczypospolitej</p>	<p>XVII. 1) 2) 3)</p>
<p>Sprawdzian 5. Polska w XVIII wieku</p>						
<p>DZIAŁ VI. EPOKA NAPOLEOŃSKA</p>						
<p>33. Napoleon Bonaparte tworzy nowy ład w Europie</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Kryzys we Francji.</p> <p>2. Objęcie władzy przez</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy Bonaparte objął władzę, został cesarzem, wygrał bitwę pod Austerlitz; 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje sytuację we Francji za panowania Napoleona Bonaparte; • wymienia państwa, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak Bonaparte objął władzę we Francji, uczynił kraj potęgą, odnosił sukcesy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zmiany, które zaszły w Europie po zwycięstwach Napoleona; • rozumie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje reformy Bonaparte i wskazuje ich wpływ na budowanie 	<p>XVIII.1)</p>

<p>Bonapartego.</p> <p>3. Francja cesarstwem.</p> <p>4. Zwycięstwa nad Prusami, Rosją i Austrią.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: konsulat, cesarstwo, <i>Kodeks Napoleona</i>, bitwa trzech cesarzy, Związek Reński 	<p>które walczyły z Bonapartem, wskazuje te, które pokonał</p>	<p>wojskowe</p>	<p>znaczenie bitwy pod Austerlitz dla zmian w Europie</p>	<p>potęgi Francji</p>	
<p>34. Napoleon a sprawa niepodległości Polski</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Powstanie Legionów Dąbrowskiego.</p> <p>2. Księstwo Warszawskie.</p> <p>3. Wojna 1809 roku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kto i kiedy założył Legiony we Włoszech; • wie, kiedy powstało Księstwo Warszawskie i kiedy powiększył się jego obszar • wskazuje Księstwo Warszawskie na mapie; • zna postać i dokonania księcia Józefa 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie cele działania Legionów Dąbrowskiego, zna ich szlak bojowy; • zna okoliczności, w których powstał <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>, oraz twórcę słów tej pieśni 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady sprawowania władzy w Księstwie Warszawskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia stosunki między Księstwem Warszawskim a Francją 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę Napoleona wobec Polaków 	<p>XVIII.2)</p> <p>3) 4)</p>

	Poniatowskiego					
35. Upadek Napoleona Zagadnienia 1. Europa pod rządami Napoleona. 2. Wyprawa Napoleona na Rosję. 3. Bitwa narodów i abdykacja Napoleona. 4. Sto dni Napoleona. 5. Napoleon i Polacy.	<ul style="list-style-type: none"> • zna wydarzenia z lat: 1812, 1813, 1815; • rozumie pojęcia: bitwa narodów, sto dni Napoleona, Wielka Armia 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o kampanii rosyjskiej Napoleona i o udziale w niej Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki ataku na Rosję; • zna przyczyny klęski Napoleona w Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływ Napoleona na Europę; • wymienia przyczyny ostatecznej klęski Bonapartego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę Bonapartego wobec Polaków; • rozumie znaczenie epoki napoleońskiej dla historii Europy 	XVIII.1) 4)
Lekcja powtórzeniowa. Epoka napoleońska Zagadnienia 1. Hegemonia Francji w Europie. 2. Napoleon a sprawa polska. 3. Ocena Napoleona.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze bitwy okresu napoleońskiego; • wie, kiedy i gdzie powstały Legiony Dąbrowskiego, zna postać ich twórcy; • wie, w jakich 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o powstaniu Legionów Dąbrowskiego i ich szlaku bojowym 	<ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny, przebieg i skutki zdobycia przez Francję pozycji hegemonia w Europie; • przedstawia przyczyny i skutki powstania 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje zmiany w Europie okresu napoleońskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia stosunek Napoleona do sprawy polskiej 	XVIII. 1) 2) 3) 4)

	okolicznościach powstał polski hymn		Księstwa Warszawskiego, opisuje sposób sprawowania władzy			
Sprawdzian 6.Epoka napoleońska						